

Bereményi Géza

Pannon Tükör-díj 2025

Román Róza

Megszülettem én a Nagyvárad téri kórházban,
Róza nagyanyám onnan hazavitt, anyámat és engemet
a Teleki téri piacra lovaskocsin, ahol ott várt a nagyapám,
együtt vagy négy-öt szomszédval,
és mind örültek nekem a piacosok.

Teleki tér 9-ben, neveltetési helyemen és egy piacon,
ahol árusok voltak ők, úgymond kereskedők,
akkor éppen zöldség-gyümölcsösök.
Azt hitték, én is az leszek majd,
egy piaci kereskedő,
pénzeket számolva beszédő.
16 éves volt akkor az én anyám,
Csitrinek számított ő még talán,
ott is hagyott hát szülei nyakán,
eliszkolt megkeresni apám.

S akkor a két boldog Teleki téri piacos, kereskedők,
a Jóistent dicsérve, engem ölelgetve, az égre emelve
kedvencként boldogan neveltek ők,
főleg a vakbuzgó Nagyanyám,
hívén, hogy kapott egy unokát,
a Teremtőt dicsérte szaporán,
nézett föl az égre könnyein át.

Boldogan nevelkedtem hatéves koromig
piacon, mígnem anyám jött és messze vitt,
onnantól egy orvos lett az apám,
nevére vett, úgy kezdtem iskolát,
ahonnan kirúgtak, így kerültem vidékre el,
minekutána piaci nagyapám nevét vettem fel,
azóta is az ő nevén vagyok,
így őrzöm magamban a piacot.

De mindketten túlélünk mindenkit, én és a nagyanyám,
ez a vénséges vakbuzgó matróna mindkettőnket
megőrzött az évtizedek során,
imáiba foglalva talán
velem együtt az én vakbuzgó nagyanyám,
az én vajákos nagyanyám,
az én vajákos nagyanyám.

Egymásba tódulva váltakoztak a politikai rendszerek,
számtalan hittételek, eltemetve nagyanyám.
De a sok név közül,
végtelen sok vacak hülyeség közül,
ami most egymásba torlódva fölmerül,
kimondom most az Ő nevét:
úgy hívták, hogy Román Róza,
Román Róza.

Duna

Duna folyó csak megy nyugodtan, szélesen,
a jövőre vár fölül a Vár,
hogymilyen év az, azt el sem képzelem,
bár sejtem azt, hogy épp itt talál.

De hogymilyen leszek, az nem sejtethető,
az óramutató szabályszerű,
és a város neve: Budapest,
hiába adja itt az érdekesebbet.

Hiába ígéri, hogy valami újba kezd,
egy helyben toporog benne az idő,
vasárnapi a nép, az összes férfi, nő,
akár a fejük fölötti vár.

A Duna meg én, úgy képzelem,
már nem is folyik, egy helyben szédeleg,
csak várakozik, jövőre vár,
egy helyt toporog fölül a vár.

Milyen idők ezek, hogy én hová leszek, kérdezem,
őrülten toporognak bennem a mutatók.

Milyen idő ez itt,
elmeleg vagy érkezik,
vagy helyben csak jár, mint az óra mutatója,
várakozik, várakozik most, mint a Halál.

Azért én szeretem ezt, ezt az időt,
úgy hagy itt majd ez, ahogyan jött,
észrevétlenül,
észrevétlenül.

Milyen világ ez

Megmondom én,
milyen világ,
amiben most
élünk éppen.

Széttartó világ,
darabos,
a darabok,
darabok
kavarognak.
Apróbbak és nagyobbak,
nagyobbak és apróbbak keveregnek.

Jelszavas is ez a világ,
öklendi
kifelé,
befelé
a jelszókat.
Rezegnek a lemezek, kifelé-befelé remegnek,
ki-be a világnak.

Összegyűl, egybegyűl, elvegyül most
rengeteg tanácsnok,

csukva száj, tárva száj, szót csócsál csak
rengeteg tanácsnok.

Öklendeznek,
kibőfögnek,
csiklandozó
csik-csukokat.
Széttartó világ,
darabos, kavarog, zuhanó
ez a világ.

Merre tart ez a világ,
hova tart, merre tart,
bele a vakvilágba.

Csak rezegnek a lemezek kifele-befe,
remegnek ki-be a világba.

Be, ki, most tüntetésre, ünnepelni,
mozgolódni, nem tudni, hogy merre.

Kérésekre vagy parancsra,
plakátok és színvallások,
konfliktusok szállonganak szerte.

Óceánok ide-oda,
nagy államok, kis államok ide-oda.

Tág is ez a világ,
zavarog, kavarog, moco rog ez a világ,
ilyen ez a világ.

Volt-e már ilyen világ valaha,

vagy ez a legújabb legvégsője,
legeslegvégsője, kérdik a nagyapák.
Nem megyek én haza, mennék inkább most a nagyvilágba.
Ámde ott szerteszét az összes embert mind ugyanez várja.

Megmondtam hát, megmondtam hát,
milyen világ, amiben most
élünk éppen,
éppen élünk.

2013/3

PANNON TÜKÖR

KULTURÁLIS FOLYÓIRAT

Erdély Miklós, Konczek József, Payer Imre, Zsille Gábor, Bence Lajos,
Bíró József versei; összeállítás fiatal zalai költők írásaiból; Szepes Erika,
Legény Péter, Pósa Zoltán, Szemes Péter, Kőpeczi Bócz Edit
tanulmánya, kritikája; Szatmári Gizella, Szemadám György,
Bárdosi József, Kostyál László, Jonathan Ouisse, Pásztor Bertalan,
Péntek Imre képzőművészeti írásai.